

Davant la humilitat arrogant

Ricard Biel

Oscar Wilde, rei de l'aforisme, deia que sabia del cert que s'equivocava quan la majoria li donava la raó. Josep Maria Espinàs diu que no li agraden els aforismes. I jo dic que m'agrada Oscar Wilde, m'agraden els aforismes i no m'agrada Josep Maria Espinàs; ni ell, ni la seva anodina obra. Tenint en compte d'una banda que té columna fixa a El Periódico, i de l'altra que en aquest país babau se'l venera acríticament, dedico a Espinàs la famosa cita de Groucho Marx: "no pertanyeria a cap club que m'admetés com a soci".

Comprendc que l'aforisme no causarà cap efecte al senyor Espinàs, atès que en primer lloc no li agraden els aforismes i per tant no el digerirà com cal, i en segon lloc perquè està acostumat que l'ensabonin i no es pot esperar que canviï una persona que ha trepitjat la vuitantena i s'ha caracteritzat sempre per la seva insofrible arrogància - això sí, ben maquillada d'humilitat. Algun lector es preguntarà per què disparo ara despietadament contra aquest senyor, i per això, deixant de banda l'obvietat que més despietat és ell agredint-nos diàriament amb la seva falsa senzillesa, m'apresso a dir que no és d'aquest escriptor de qui vull parlar. Si l'esmento al llarg de l'article és perquè em va com l'anell al dit per parlar de la naturalesa actual del país, i per exposar una de les qüestions que em persegueixen des que tinc ús de raó: pot ser humil aquell qui s'obsedeix a donar lliçons sobre la humilitat i en reparteix carnets? Formulem-ho d'una altra manera: pot ser humil aquell que creu ser-ho i ho refrega contínuament a la cara dels altres?

La veritat és que no sé per què encara em persegueix la qüestió sabent que la resposta és negativa. I és que en aquest cas no es pot ser humil, tot al contrari; s'és el paradigma de la supèrbia justament perquè s'utilitza el concepte oposat com a pàbul de la pròpia arrogància. Aleshores entenc que no és la manca de resposta, sinó que allò que em persegueix és la inescapable fascinació que em provoca l'admiració del poble català per aquesta mena de personatges, malgrat que a continuació senti tristesa per la raó que fa que sigui així.

Tret d'alguna honrosa excepció, la flor que no fa estiu i que serveix de quota per justificar una pretesa pluralitat, queda clar que si a tants colum-

nistes d'El Periódico se'ls permet escriure al diari és precisament perquè són directament espanyolistes, peixos bullits - sovint graciosos sense gràcia-, o bé galls inofensius, gent que quan no es limita a parlar-nos de la seva fantàstica cresta ens parla del sexe dels àngels, coincidint en aquest sentit amb els peixos bullits. I és clar, un escriptor com Espinàs, que recorre a peu les *comunidades autónomas* per descriure'n les experiències viscudes, sempre és benvingut per un diari PSOEcialista com El Periódico que, com a mitjà espanyol amb seu a la colònia, tant predica la germanor entre *todos los pueblos de España*. I al final passa el que passa. És el mateix poble colonitzat qui s'empassa els deliris de senzillesa d'aquest escriptor, ja que no endebades disposa dels més sonors altaveus, talment una cullera plena de pastetes fent l'avió per acabar entrant a la boca embadalida de l'infant.

El Periódico necessita articulistes com Espinàs, i ell necessita un diari tan llegit com aquest. És perfecte per a un mitjà que vol vendre bon rotllo i seny com a evidència de les modernes bondats espanyoles en oposició a l'anacrònic i antipàtic independentisme, i d'altra banda per a algú que necessita el millor altaveu mediàtic per poder-nos parlar de la seva entranyable pipa, la màquina d'escriure i la fina habilitat -no com el groller Josep Pla- que té per sostreure informació a la gent dels pobles que visita per delectar-nos després amb la seva magistral prosa. Això és el que ha afirmat per televisió Espinàs: "Escriure és fàcil. Escriure bé com jo, no tant". Us ha agradat? No ho sé, però al gruix d'aquest poble us asseguro que, després de sentir-lo pronunciar aquesta perla, encara més el devien trobar la mar de senzill. Això sí, val a dir que la sentència, ell, que precisament s'autoproclama antisentenciós cada cinc minuts, la va etzibar amb admirable senzillesa. Potser perquè com diu sovint, ara sí, encertadament, "escriure és com parlar". Coneixent-lo, però, el que de fet pretén comunicant-nos aquesta veritat és presumir de la facilitat amb què escriu. I disculpeu-me pel judici d'intencions.

En un país colonitzat es confon el poble, que acaba oblidant que l'obligació de l'escriptor no és tocar la flauta sinó denunciar, resultar antipàtic al poder a fi de conscienciar el ciutadà cap a la llibertat. En un país colonitzat, són especialment benvinguts els galls inflats d'aparença afable, perquè mentre s'entretenen -i ens entretenen- cofois mostrant-nos la seva cresta, no es dediquen a parlar del que interessa, o sigui la situació de la colònia i com alliberar-la. En un país colonitzat, al pacient colon li cau la bava amb els seus anestèsistes, que considera uns pares que vol creure que el comprenen, i als quals més estima i més es creu com més li diuen que són senzills, humils, humans com ell. En un país colonitzat, el pacient és un nen que rebutja rabiosament rebre l'alta.

En un país colonitzat es confon el poble, que acaba oblidant que l'obligació de l'escriptor no és tocar la flauta sinó denunciar, resultar antipàtic al poder a fi de conscienciar el ciutadà cap a la llibertat